

Terrorism

Polisen är samhällets första resurs för att direkt ingripa mot ett påbörjat terrorattentat, eller annat angrepp med grovt och omfattande våld.

Om du vet eller misstänker att någon planerar ett terrordåd, kontakta polisen. Du behöver inte vara säker på att det handlar om ett brott, det är polisens uppgift att avgöra.

Definitionen av ett terrorattentat är att gärningspersonerna vill uppnå något av följande:

- Injaga allvarlig fruktan hos befolkning eller del av befolkning
- Tvinga myndigheter eller organisationer att vidta eller avstå från beslut
- Destabilisera eller förstöra grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturer.

Nya terrorlagstiftningen – Terroristbrottslag (2022:666)

4 § För terroristbrott döms den som begår eller försöker begå ett uppsåtligt brott om gärningen kan:

1. gärningen allvarligt kan skada ett land eller en mellanstatlig organisation och
2. gärningen begås i avsikt att
 - a) injaga allvarlig fruktan hos en befolkning eller en del av en befolkning,
 - b) otillbörligen tvinga ett offentligt organ eller en mellanstatlig organisation att vidta eller att avstå från att vidta en åtgärd, eller
 - c) allvarligt destabilisera eller förstöra grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturer i ett land eller i en mellanstatlig organisation.

Straffet är fängelse på viss tid, lägst fyra och högst arton år, eller på livstid.

Om brottet är mindre grovt, döms till fängelse i lägst två och högst sex år.

Om ett högre lägsta straff för gärningen har föreskrivits i annan lag, gäller vad som sägs där i fråga om lägsta straff.

Terrorism - vem är angriparen

Ensam gärningsperson

- Irrationellt beteende
- Liten erfarenhet
- Enkla medel

Gärningspersoner på denna nivå kan ofta vara svåra att koppla till terrorism, då terrorism per definition har ett tydligt ändamål som det inte alltid går att påvisa om personen haft ett irrationellt beteende, t.ex. kopplat till en psykisk sjukdom. Dock kan angreppet skett genom att personen i sitt tillstånd ansett sig begått handlingarna med avsikten likt ett terrorbrott, men att det i efterhand inte gått att bevisa.

Ensam eller liten grupp

- Viss erfarenhet
- Tillgång till utrustning

Ett exempel är attentatet i Åbo augusti 2017.

En ensam gärningsperson som tagit inspiration från andra terrordåd i närtid. Man har inte kunna knyta honom till något nätverk eller att han agerat på ett direkt uppdrag, men han hade tagit inspiration från IS-publikationer på internet. Han beväpnade sig med två knivar och gick till angrepp mot främst kvinnor i centrala Åbo. Han stoppades dock av polis inom loppet av tre minuter.

Ett annat exempel är terrorattentatet på Drottninggatan 2017. Det var en ensam gärningsperson som med enkla medel (lastbil) utförde attentatet. Det fanns en inspiration eller viss styrning från en organisation som gärningsmannen hävdade var IS, men ingen organisation har tagit på sig skulden. Då gärningspersonen i månader hade planerat att utföra någon form av attentat i Stockholm kan man inte säga att det var ett irrationellt beteende som enbart var stundens ingivelse.

Ett annat exempel terrorattentatet i Norge 2011 där en ensam person attackerade regeringskvarteren med en bomb samt Arbeidernes ungdomsfylkings årliga sommarläger.

Organiserade grupper

- Samordnade
- Erfarna
- Tillgång till utrustning och finansiering

Terrorattentatet i Paris 2015 är ett exempel på något som är minst nivå 3. Det var flera grupper som organiserat slog till mot utstuderade mål, totalt 6 st. Angreppsmetoden var "enkla" hemmagjorda IED:er (bomber) och skjutvapen men förödelsen blev riktigt stor. En fotbollsmatch var en av måltavlorna. Säkerhetsvakter fattade misstanke tack vare avvikande beteende och klädsel på självmordsbombaren, vilket gjorde att angriparen stoppades från att komma in på arenan. Senare tog IS på sig dådet, vilket gör att en internationell grupp visar sig ligga bakom. Det är dock svårt att visa hur mycket styrning som skett från IS.

Ett annat exempel är 9/11 2001 – Attacken var planerad under lång tid av nätverket Al Quida, som styrde angriparna från andra sidan jorden. I planen ingick även att flera gärningsmän tog flygcertifikat.

